

اشتباهات مشروطه‌طلبان که به هرج و مرج انجامید

۵ شهریور ۱۴۰۲ ساعت ۱۷:۵۱

اختلافات داخلی و خطاکاری‌ها باعث شد هرج و مرج در کشور بروز و ظهور یابد، جان و مال مردم مورد تعرض واقع شود، عرض و ناموس مسلمین هتک گردد

مشروطه ایران بعد از پیروزی با مشکلات عدیده‌ای مواجه شد و به نوعی شکست خورد. جدا از عوامل خارجی که نقش مهمی در این شکست داشت، عوامل داخلی نیز در بروز نارضایتی‌ها و شکست مشروطه تعیین کننده بود. اختلافات داخلی میان مشروطه‌طلبان، یکی از این عوامل اصلی بود که هرج و مرج را با خود به دنبال داشت.

«در این چند ساله مشروطه «مخالفت‌های بی موقع» باعث هرج و مرج شد و تبدیل «به ضدیت اشخاص» گردید؛ اساس حکومت متزلزل شد و اهمیت حکومت در نزد متمدین از بین رفت، فتنه‌جویی و شرارت به حد نهایی خود رسید و در نهایت ایران عرصه تاخت و تاز جمعی قطاع‌الطریق و مشت‌دزدان ارتجاع پرست گردید. اختلافات داخلی و خطاکاری‌ها باعث شد هرج و مرج در کشور بروز و ظهور یابد، جان و مال مردم مورد تعرض واقع شود، عرض و ناموس مسلمین هتک گردد، «استقلال وطن» به خطر افتد، اجانب به دخالت در امور کشور دعوت شوند؛ با این وصف «هر قدر که این قبیل مناقشات موجب سلب امنیت و اعدام اقدام است، وجود یک حکومت نافذ مقتدر برای یک مملکت تازه آزاد، مفید و اطمینان بخش است.» این سخنان نشان می‌داد که با وصف یک تجربه شش ساله، هنوز زمامداران قوم نمی‌دانند مشروطه چیست و الزامات آن کدام است. هنوز روزنامه نگاران به پند و اندرز روی می‌آوردند و همچنان موعظه و خطابه نقش استدلال و برهان را ایفا می‌کرد. از مشروطه فقط سخن می‌گفتند زیرا هنوز امکانی برای تجلی و عملی شدن نیافته بود.»

منبع: حسین آبادیان، ایران از سقوط مشروطه تا کودتای سوم اسفند، تهران، موسسه مطالعات و پژوهش‌های سیاسی، ۱۳۸۵، صص

۷۱ - ۷۰

آدرس مطلب :

<https://www.cafetariikh.com/news/49192/اشتباهات-مشروطه-طلبان-مرج-هرج-طلبان-مشروطه-اشتباهات/49192>